Ն. 3203 — 1896 ԳՈՒՆՎԱՐ 17 ՉԱՐԵՇՆՊԻՀ — 1313 ՇԱՊԱՆ 14 — ՕՆ ԻՖԻՆՃԻ ՄԷՆԻ

ՁԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԻ — ԲԱՐԻ 20

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوه لكيان) — جريدهٔ شرقيه

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 համար	6 համար	3 համար
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիմիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնչի վէ Յինելի տահիթէ ղ. 5
Կիւնեիւ տահիթէ 11է 10բ. հ. » 3

Մէվսիմը նաֆիյա տաիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէի Սթամպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 ճիվէլէկեան մաթպասասընտա պրը։ Քեազիֆէի մէվսիմ հագգընտա կազէթանըն տահիմ մ. մեսելէսի

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բարիզէն Վիէննա կազէթալարընա իլար ալընարընա նազարէն, Ինկիլթերա տէվլէթինին գուվվէի պահրիյէսի հագգընտա ԻԹԹիխազ էյլէտիկի Թէտպիրլէրի՝ Ֆրանսա պահրիյէ նազարը նազարը ԻԹԹիպարա ալարագ, վէճիլիր վիւքէյա բէյսի նազըր պուլընտրղը սրրատա խարիճիյէ նազարը իւէ ԻԹԹիկի ուզուն պիր միւլազաթտա, Ֆրանսանըն տօնանմասընա տաիր միւզաքերաթ իճրա էյլէմիշ, վէ լազըմ կէլէն Թէտպիրլէրին հէման իճրա օլընմասընա գարար վերիլմիշ տիր։

Վերիլէն գարարա կէօրէ, հէր պիր ինԹիմալէ գարշը Ֆրանսա տօնանմասընընն հազըր պուլընմասը իչիւն Ֆրանսա ասքերի լիմանլարը գօմանանալզալարընա եվմիրը լազըմէ վերիլմիկի կիպի, ինԹիյաթ ասնանմասըլա Թարբիսա սէֆինէլէրինէ պիր գասը տա հէման Թէճիզ օլընճագ իմիշ։

Թրիպոլա կազէթասը՝ ԻԹալիա իլէ Հապէշ մուհարէպէսի հագգընտա եազարը պիր մէգալէէ, ԻԹալիանընն գաԹի պիր նէԹիճէ իսԹինալ ԻԹմէքսիզին մուհարէպէսէ սարքը նազար իտէմէյէճէկինի, վէ պու պապէ ԻԹալիա գուվվէի ասքերիյէսինին գաԹիէն մուվաֆֆագ օլմասը լազըմ կէլիպ, Հապէշվիլէր Թարաֆընտան Թէքլիֆ իտիլէն սուլԹընի հիւսնի նիյէԹէ մէպնի օլարընա պիւէ էմնիյէթ իտէմէյէճէկինի պէյան էյլէօր։

Եվվէլքի բազար էրԹէսի կիւնիւ ինկիլԹէրընընն Թիլօրսթօվա նամ մահալլինէ քեռիր քէսիր մասէնի գույուլարընա պիր բաթլայարշ վուգու պուլուպ, 90 մէտէլ էնգազ ալԹընա գալմըշ, վէ պունլարատն 33ի գուրԹարըլմըշ իսէ ան, 13իւ էօլիւ օլարագ չզգարըլմըշ, վէ պու գազանընն վուգուընա տաիր օյան Թէլէկրաֆընն չէքիլտիկի զէմանա գատար 42 քիչինին նէ օլուպ օլմասընը անլայլըմամըշ տրր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ ճէտվէլինէ օգունճաղը վէճճէլէ, սապէգ Մալիյէ նազարը տէվլ։ Նազիֆ բաշա հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ Թէքրար Մալիյէ նազարլըզընա Թային պուլբրլըզընտան, բաշալ միւլարէյէյ պու սապահ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթէ խաքիրաի Շահանէյէ արզը Թէշէքիւր էյլէմիշ, վէ պատէհումագամը մէմուրիյէթինէ կէլմիշտիր։

—Պու կէճէ Լէյլիէի Պերաթ օրուզընտան, պիրճիմէ ճամի վէ մէճճիտլեր գանտիլերէրէ տօնատալաճաղարը կիպի, եարընն տախի պիրճիմէ վիքէյա վէ վիւզէրա վէ միւշիրան՝ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթէ, բէսմը Թէպրիքի իյիա իտէճէքլէր տիր։

Եարընն տախի Միւրբէի Հիւմայուն՝ Եըլարգ սէրայընտան Պէյիքթաշ իսկէլէսինէ էնտիրիլէճէք, վէ Իտարէի Մախսուսէ Թարաֆընտան Թախսիս օլընան վաբօր իլէ Իսկիւտարա կէյիրիլէճէք տիր։

—Միւրբէի Հիւմայուն աքեամպաչըսը վէ մայէթի էրքեանը տիւն աէվէ վէ պէկիրլերէ բաքիպ օյարգալարը հալտէ Էվգաֆը Հիւմայուն նեզարէթի տաիրէսի եօնիւնէ վէ Թօգաբու սերայը բիչկեհընա կէլէրէք, ճիրիտ վէ պունա միւմասիլ օյունլար իճրա էյլէտիքլէրի կիպի, սաիր տէվաիրը տիլիյէ կիտիպ օրատա տախի օյունլար իյիա իթմիշլեր տիր։

—Անատօլուտա իանէյէ միւհթաճ օլանլարա մուավենէթտէ պուլունմագ իւզրէ Թէյքիլ օլանն գօմիսիօնը այի տիւն վէ էվվէլքի կիւն տախի ադտը իճԹիմա էյլէմիշ տիր։

Գօմիսիօնը մէզքիւրը տիւնքի իճԹիմանընա՝ ումուրը հիսապիյէյէ մախսուս օլարագ ԹուԹուրմասը լազըմ կէլէն տէֆԹէր վէ ճէտվէլլերին նիւմունէյէրի ԹէրԹիպ օլընարագ Թապ իԹտիրիյմէք իւզրէ պա Թէզքէրէի մախսուսէ Մաւլյէ նէգիմրէԹինէ կէօնտէրիլմէկի, վէ պիր տէ իանէ ճէմի իչիւն լազըմ կէլէն մուամէլաթըն էյֆասընա պայլանտրզընտա, գօլայլրգ օրմագ իւզրէ տէօրթ շիւպէ աչըլճաղը, վէ պու շիւպէլերտէն պիրինճիսի՝ Պէշիքթաշ, իքինճիսի՝ Իսկիւտար, իւչիւնճիսի՝ Պաղչէ Գապու, վէ տէօրտիւնճիսի տախի Շահզատէ Պաղը ճիհէԹլերինատ պուլընտրըրմասընա գարար վերիլմիկի՝ Սոպա կազէթասընտա օգունմըշ տրր։

—Անատօլու իսլահաթ գօմիսիօնընընն տիւն տախի ադտը իճԹիմա իտէրէք, վիլայաթտան կէօնտէրիլէն բաբօրԹօլարընն Թէտգիգիյէ մէյդանը՝ մէգքիւր կազէթատա օգունմըշ տրր։

—Իսլահաթը Մալիյէ գօմիսիօնը եվվէլքի կիւն Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազարը տէվլ։ Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինին Թահթը ըիյասէԹինէ օլարագ ադտը իճԹիմա իԹմիշ, վէ իճԹիմա էսնասընտա միւզաքերաթա իչԹիրաք իԹմէք իւզրէ Տուլունը Ումումիյէ մէճլիսը իտաբէ բէիսի գօմանտան Մ. Պէրժէ տավէթ օյունմըշ տրր։ Տիւգ տր Մօրնի Թարաֆընտան՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ 4 միլեօն լիրա իգրազ իԹմէք իչիւն գօմիսիօնա Թագտիմ օրնան լայիհա՝ մէգքիւր գօմիսիօնա նազարը տիգգաթա այընմըշ տրր։

—Սապէգ Բարիզ Օսմանը սէֆիրի տէվլ։ Զիյա բաշա հազրէթլէրինէ 12,000 ղրշ. մաաշ Թախսիս օլընմասը՝ խարիճիյէ նէզարէթի Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլընմըշ տրր։

—Ավսթրիա սէֆիրէթխանէսինին Սէդինէյէ նամ իբինճի մայէթի վաբօրը՝ Պահրը Սէֆիսէ կիտիպ օրատա էնտախթ Թալիմէրի իճրա իԹտիքտէն սօնրա Թէքրար լիմանըմըզդա ավատէթ իտէճէք տիր։

—Կէչէնէրտէ Թէպլիղաթը ըէսմիյէտ եազըլարը իւզրէ, Թասֆիյէի տուլուն գարարնամէսինէ Թապի միրիյէ ախտ պօրճ վէ ալաճագլարընն սուրէթը իյֆասը զըմնընտա իգԹիդա իտէն մուամէլէի Թէտգիգիյէ իճրա իտիլմէք իւզրէ խադինէի Մ՝ալիյէտէ Թէշքի օլընան Թասֆիյէ Թահվիլաթը գօմիսիօնընն քէմաքեան ադտը իճԹիմա իԹմէսինէ լիւզում կէօրիւմէքլէ, էյճապընն իճրասընա իպԹիտար օլընմըշ տրր։

—Էսաեան վէ Ունճեան գումբանեասընընն 1097, 1279 վէ 797 թօնս հաճմլարընտա պուլընան Ադոնա, Հէոեյոս վէ Թարսոս վաբօրլարընն եվվէլքի կիւն Իտարէի Մախսուսէյէ տէվը ու Թէսլիմ մուամէլէսի իճրա իտիտիկինիիդոմ կազէթասը եազըյօր։ Պունլարատն Ադոնա վաբօրը պայանմըշ օյմաղլա, սէֆիրը իճրասը իչիւն տիւն սապահ քէօբրիլէրտէն չզգարըլըզը կիպի, Հէոեյոս վաբօրը տախի պու սապահ չզգարըլարագ շամանտուրասընա պաղանմըշ տրր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրու նամիզաճ պուլընան Բում Բաթրիգի բիւթ. ԱնԹիմօս էֆ. հազրէթլէրինին քէսպը սրհհէթ էյլէտիկի իչիտիրմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Սրպիա սէֆիրի միրայայ Վլատան Ճօրճէվիչ իլէ զէվճէսի վէ քէրիմէսի՝ Ֆէնէրէ ազիմէթ, վէ Բում Բաթրիգի ԱնԹիմօս էֆ. հազրէթլէրինի զեյարէթ իլէ, քէրիմէլէրինին Պսակ այինինի պիզգաթ իճրա իԹմիշ օյմասընտան տօլայը պէյանը Թէշէքքիւր էյլէմիշլեր տիր։

—Թիւրքէճ վէ Ֆրանսըզճա օյարագ հէր կիւն նէյրի խուսուսընա միսսատտէի Սէնիյէ էրգան պուլրըլան Սէրվէր կազէթասընընն՝ կէլէճէք ճումատա կիւնիւնէն իԹիպարէն Թէքրար նէյը օլընմայա պայլայաճաղը իչիտիրմիշ տիր։

—Դայմագամլար՝ նիզամը մախսուսը մուճիպինճէ իւչ սընրքա Թագսիմ իտիրմիշ օյուպ, պունլարատն՝ հէր հանկը սընրքա մէնսուպ օլուր իսէ օյսուն, ճիւմէսի տէ եազքն էերէրտէքի գայմագամլըգլարա բաղպէթ իԹմէքտէ տիրլեր։ Հալ պու քի, պիրինճի սընրքի գայմագամլըգլարը ուզագ վիլայէԹլերտէ չօգ պուլընմաղլա, պիրինճի սընրքի ինԹիխապնամէյի հայիզ օլան գայմագամլար՝ եազքն էերէրտէ պուլընան իքինճի սընրքի գայմագամլարա, վէ իքինճի սընրքի գայմագամլար տա՝ իւչիւնճի սընրքի գայմագամլարա Թալիպ օյուգլարընտան, վէ գագալարրն իւչ սընրքա Թագսիմ իտիրմիշ օյմասը իսէ՝ էերէրինին էհէմմիյէԹինէ նէյէթ իտէրէք, սընրքըն տէրէճէսինէ կէօրէ գայմագամլարրն տա էրպապը իգԹիտարտան պուլընմասըը իգԹիդա իԹտիկինտէն, եօգարտա սէրա օրընան ահվալտէն իյէրի կէյէն նիսպէԹսիզլիքլերէ, վէ պիր գայմագամըն՝ քէնտիսինէ Թէքլիֆ օյունան գագա գայմագամլրընը գապուլ իԹմէմէսի հասէպիյէ աչըգտա գալան գազայա աչաղը սընրքոտան պիր գայմագամ նասպ օյունմասը մէճպուրիյէթինէ պիր նէԹիյճէ վերմէք իւզրէ պաղը Թէտպիրլեր իԹԹիխազ օյունմըշ տրր։ Շէօյլէ քի,

Սընրքը տաէրլինատ պիր գայմագամա պիր գաղա Թէքլիֆ օլընտրգտա, գապուլ իԹմէտիկի հալտէ էկեր Թէքլիֆ իլք տէֆա վուգու պուլմըշ իսէ մասզուր ԹուԹուրմասը, իքինճի տէֆասընտա մասզուլիյէթ մասաչընընն քէսիլմէսի, վէ իւչինճիսինտէ տախի, մուամիլէյէհ պիր մէօհլէթճէն սօնրա Թէքլիֆ իտիրմէսի, վէ եախսա միւլազիմլիք տէֆԹերինին էն սօն սընրասընա իտխալի, վէ մասզուլիյէթ մասը ալմայընտա իքինճի Թէքլիֆ վուգուինտէ գապուլ իԹմէյէնլերէ վէ եախսա գօմիսիօնա ուղրամայանլարա միւսԹաղնի նազարըյլա պագըլարագ, միւրաճաաթլարընա գատար մէմուրիյէթ Թէքլիֆ օլընմասը եօլընտա նիզամնամէի մախսուսընա պիր մատտէ իլավէ օլընըպ, գայմագամլարրն տա մէմուրիյնը ասքերիյէ միսիլու քէնտիլերինէ Թէքլիֆ օլընան մէմուրիյէթի գապուլէ մէճապուր ԹուԹուրմալարը իճապ իտէճէկինէ տիր ինԹիխապը մէմուրիյն գօմիսիօնընտան Թանզիմ օլընան պիր մագպաթա՝ պա Թեզքէրէ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն մագամը Սաարազամիյէ Թագտիմ իտիրմիշ տիր։

—Պէրլին Օսմանլը սէֆիրը ճէտիտի աթուճ. Ղալիպ պէյ էֆ. հազրէթլերի էլան Վիէննատա պուլընարագ, տիւն Աւսթրիա իմբէրաթորը Ֆրանսուա Ժոզէֆ հազրէթլերի Թարաֆընտան գապուլ իտիլտիկի սրրատա վէտանամէսինի Թէսլիմ իԹտիկի՝ իշարաթը Թէլէկրաֆիյէտէն տիր։

—Բուսումաթ էմինի տէվլ. Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլերինին Թահթը ըիյասէԹինտէ օլմագ իւզրէ, Թեզքէրէ Ֆանսա Ժոզէֆ հազրէթլերինին Պսակ այինինի պիզգաթ իճրա իԹմիշ օյմասընտան տօլայը պէյանը Թէշէքքիւր էյլէմիշլեր տիր։

—Թիւրքէճ վէ Ֆրանսըզճա օյարագ հէր կիւն նէյրի խուսուսընա միսսատտէի Սէնիյէ էրգան պուլրըլան Սէրվէր կազէթասընընն՝ կէլէճէք ճումատա կիւնիւնէն իԹիպարէն Թէքրար նէյը օլընմայա պայլայաճաղը իչիտիրմիշ տիր։

—Դայմագամլար՝ նիզամը մախսուսը մուճիպինճէ իւչ սընրքա Թագսիմ իտիրմիշ օյուպ, պունլարատն՝ հէր հանկը սընրքա մէնսուպ օլուր իսէ օյսուն, ճիւմէսի տէ եազքն էերէրտէքի գայմագամլըգլարա բաղպէթ իԹմէքտէ տիրլեր։ Հալ պու քի, պիրինճի սընրքի գայմագամլըգլարը ուզագ վիլայէԹլերտէ չօգ պուլընմաղլա, պիրինճի սընրքի ինԹիխապնամէյի հայիզ օլան գայմագամլար՝ եազքն էերէրտէ պուլընան իքինճի սընրքի գայմագամլարա, վէ իքինճի սընրքի գայմագամլար տա՝ իւչիւնճի սընրքի գայմագամլարա Թալիպ օյուգլարընտան, վէ գագալարրն իւչ սընրքա Թագսիմ իտիրմիշ օյմասը իսէ՝ էերէրինին էհէմմիյէԹինտէն նէյէթ իտէրէք, սընրքըն տէրէճէսինէ կէօրէ գայմագամլարրն տա էրպապը իգԹիտարտան պուլընմասըը իգԹիդա իԹտիկինտէն, եօգարտա սէրա օրընան ահվալտէն իյէրի կէյէն նիսպէԹսիզլիքլերէ, վէ պիր գայմագամըն՝ քէնտիսինէ Թէքլիֆ օյունան գագա գայմագամլրընը գապուլ իԹմէմէսի հասէպիյէ աչըգտա գալան գազայա աչաղը սընրքոտան պիր գայմագամ նասպ օյունմասը մէճպուրիյէթինէ պիր նէԹիյճէ վերմէք իւզրէ պաղը Թէտպիրլեր իԹԹիխազ օյունմըշ տրր։ Շէօյլէ քի,

Սընրքը տաէրլինատ պիր գայմագամա պիր գաղա Թէքլիֆ օլընտրգտա, գապուլ իԹմէտիկի հալտէ էկեր Թէքլիֆ իլք տէֆա վուգու պուլմըշ իսէ մասզուր ԹուԹուրմասը, իքինճի տէֆասընտա մասզուլիյէթ մասաչընընն քէսիլմէսի, վէ իւչինճիսինտէ տախի, մուամիլէյէհ պիր մէօհլէթճէն սօնրա Թէքլիֆ իտիրմէսի, վէ եախսա միւլազիմլիք տէֆԹերինին էն սօն սընրասընա իտխալի, վէ մասզուլիյէթ մասը ալմայընտա իքինճի Թէքլիֆ վուգուինտէ գապուլ իԹմէյէնլերէ վէ եախսա գօմիսիօնա ուղրամայանլարա միւսԹաղնի նազարըյլա պագըլարագ, միւրաճաաթլարընա գատար մէմուրիյէթ Թէքլիֆ օլընմասը եօլընտա նիզամնամէի մախսուսընա պիր մատտէ իլավէ օլընըպ, գայմագամլարրն տա մէմուրիյնը ասքերիյէ միսիլու քէնտիլերինէ Թէքլիֆ օլընան մէմուրիյէթի գապուլէ մէճապուր ԹուԹուրմալարը իճապ իտէճէկինէ տիր ինԹիխապը մէմուրիյն գօմիսիօնընտան Թանզիմ օլընան պիր մագպաթա՝ պա Թեզքէրէ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն մագամը Սաարազամիյէ Թագտիմ իտիրմիշ տիր։

—Պէրլին Օսմանլը սէֆիրը ճէտիտի աթուճ. Ղալիպ պէյ էֆ. հազրէթլերի էլան Վիէննատա պուլընարագ, տիւն Աւսթրիա իմբէրաթորը Ֆրանսուա Ժոզէֆ հազրէթլերի Թարաֆընտան գապուլ իտիլտիկի սրրատա վէտանամէսինի Թէսլիմ իԹտիկի՝ իշարաթը Թէլէկրաֆիյէտէն տիր։

—Բուսումաթ էմինի տէվլ. Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլերինին Թահթը ըիյասէԹինտէ օլմագ իւզրէ

ՀԱՑԱԹ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

ՄՈՒԽԹԷԼԻՖ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՑԷՍԷ

Ալէքսանիա բրէնսլերինտէն պէօյիւք գլսմընը՝ սիկուրթա գումբանեալարընը միւշթերիների օրտրգլարը մալիւմ օրուպ, չօգ միւհթէմիլ տիր քի՝ վէֆաթը ախիրէն թէլէկրաֆնամէլերտէ մաէթթէհիւֆ օգունան բրէնս Հանրի տը Պաթէնպէրկ տախի զէվճէսինէ պիր սիկուրթա գօնթրաթօսը թէրք էյլէմիշ պուլընսը։

Տիրլօմաթլար միյանընտա հայաթընը սիկուրթայա գօյմամըշ ատամ հէման եօգ կիպի տիր. ֆիլհագրգա տիւնեա իշլերինին իսթիգպալինէ ագլ երտիրիպ, անլերի ինթիզամա գօյմագ ղայրէթէնտէ պուլընան ատամլարընը՝ քէնտի ֆամիլեալարընը իշլերինտէ սիկուրթանը էհէմմիյէթինի թագտիր իթմէմէք կիպի պիր պասիրէթսիզլիք կէօսթերմէլերինի ինան ագլ նո՞սրլ գապուլ իտէպիլիր իտի։

Պէօյիւք պանքէրլէր վէ սերմայէտարլար —եանի բարա հիսապլարընը են էյի անլայան ատամլար իսէ, հէման ճիւմլէթէն սիկուրթա գումբանեալարընը միւշթերիների տիրլէր. հաթթա Բօշիտ պիրաէրլերտէն պիր գաչընը հայաթլարընը սիկուրթայա գօյմուշ օլտրգլարընը, զանն իտերսէք օգույանլարընը մախի կագէթալարտա տէֆթալա միւթալէա իտուպ թէհայիւր էյլէմիշլեր տիր։

* * *

Սիկուրթանընը էլզէմիյէթինին՝ տիւնեատա էն եիւքսէք մէվգրլարտա պուլընանլար թարաֆընտան պիլէ թագտիր օլընմասը՝ պու էլզէմիյէթին նէ՞ տերէճէտէ աշիքար վէ ինքտար գապուլ իթմէգ պիր չէյ օլորզընա էն պէօյիւք տէլիլ տիր։

Էսնաֆ հալինտէ պուլընանլար, եանի միւհիմմ պիր սերմայէյէ մալիք օլմայանլար՝ հայաթլարընը սիկուրթայա գօյմալը տրրլար քի՝ քէնտիլերի իսթիյարընտա, եախօտ էվլատլարը՝ քէնտի հիյնը վէֆաթլարընտա սէֆալէթէ սիւլար օլմասընլար։

Ֆագաթ հայաթլարընտա քէնտիլերի վէ վէֆաթլարընտան սոնրա տա էվլատլարը վաֆի մասլար ալաճագլարը մուհագգագ օլան տիրլօմաթլար իլէ պէօյիւք պէօյիւք սերվէթլէր սահիպի պուլընան պանքէրլէր, վէ հաթթա տիւնեատա հեր իհթիյաճտան վարէսթէ պուլընան պանքէրլէր իլէ տիրլօմաթլար վէ բրէնպէր նի՞չիւն հայաթլարընը սիկուրթայա վաղ իտիյօրլար։

Իշթէ պիր սիւալ քի՝ պատիհ էմբրտէ հագիգաթէն անլաշընմազ պիր մուամմա կիպի կէօրիւնիր։

Ֆագաթ էկէր պիր ազ տիւշիւնիւրիւր իսէ, պու մուամմա բէք անլաշընըր պիր չէյ տիր։

Սիկուրթա՝ հիսապ իւգերինէ թէէսիս իտիմիշ պիր մուամէլէ տիր։

Իմտի պիր ազ միւլահազա իտիլսին քի՝ հիսապ տէնիլէն հագիգաթ զէնկինէ վէ ֆագբրա, իգթիտարլըյա վէ իգթիտարսըզա կէօրէ թէպէտտիւլ իտէպիլի՞ր մի։

Սիկուրթա էյի պիր չէյ տիր. իմտի նա՞սրլ օլուր քի՝ էսնաֆ Մ. Պէրթրան իչիւն էյի օլան չէյ, պանքէր Մ. Պէյխրօտէր, եախօտ տիրլօմաթ բրէնս Վիշինկրատսքի իչիւն ֆէնա օլսուն։

Պունտան մատատ՝ տիւնեատա իհթիյտճ տէնիլէն չէյ վաղիյէթէ վէ մէվգրյա կէօրէ թէպէտտիւլ իտէր։

Էսնաֆ Մ. Պէրթրան էվլատընա բահաթ պիր էքմէք թէէմին իթմէք իսթէր. հալպու քի՝ պիր պանքէրին, պիր տիրլօմաթրն արզուսը՝ աթ արապա, եազլրգ-գըշլրգ վէ էմալի տէ թէէմին էյլէմէք տիր։

Ֆագաթ մէսէլէնին գունտան տահա ղարիպ պիր ճիհէթի վար տրը։

Հեր քէս պիլիր քի՝ սիկուրթա տէնիլէն չէյին էսասը՝ իհթիմալ ճէվէվլիլերի իւգերինէ պինա իտիլմիշ պիր ֆայիդ հիսապը տրը։

Իմտի, էկէր բարանընն ֆայիդի իչիւն պիր չարէ տիւշիւնէնէր վար իսէ, օնլար տա՝ է՛ն զիյատէ, պէօյիւք սերմայէ սահիպլերի տիրլեր. սիկուրթա ճէվէվլիյէ վերիլէն ֆայիդ ազ օլսա պիլէ զենկինին իչինէ կէլեր. գիրա՝ քէնտիսի օ գատարը տա ալմագ իչիւն միւշքիլաթ չէքմէքտէ տիր։

* * *

Զաթէն պու միւլահազալարտան տա սարքը նազար իտիլսէ պիլէ, ինսան հայաթը, վէ հայաթտա է՛ն էմին, է՛ն մուհագագ իթթիգատըյլա իտիլէն հիսապլար՝ օ գատար պագասըզ չէյլեր տիր քի՝ պու հագիգաթը պիլէնիլէր՝ հայաթ սիկուրթասընա օյան իհթիյաճը պիր տագիգա պիլէ ինքտար իտէմէզլէր։

Ֆագաթ՝ սիկուրթա իչիւն հա՞նկը գումբանեալարա միւրաճաաթ իթմէլի, հա՞նկը գումբանեալար տահա էմին, վէ չարթլարը տահա միւսահատ տիր։

Իշթէ տիգգաթա չյան միւհիմմ սիւալլէ՞ր։

Էն եվվել, պիր քերրե, պէօյիւք պէօյիւք սերմայէլեր իլէ կէօզլերի գամաշտրմագ իսթէյէն չու Ամերիգա գումբանեալարընը հիսապտան չզգարմալը տրը. գիրա՝ նէ՛ էմնիյէթ, նէ՛ տէ չերաթթին միւսամիտիկի նօգթայի նազարընտան անլերին էվլրօբա գումբանեալարընա եեթիչէմէտիքլերի պու կիւն՝ արթզ՝ գաթի սուրէթտէ թէհագգուգ էյլէմիշ պիր չէյ տիր։

Զուիցերիա, Ռուսիա, վէ Բրուսիա հիւքիւմէթլերինին՝ մէգքիւր գումբանեալարընը քէնտի մէմլէքէթլերի տախիլինտէ իճրաի մուամէլէ իթմէլերինի մէն էյլեմիշ պուլընմալարը, պու գումբանեալարընն հիսապ ճէվէվլերինտէ վէ մուամէլէլերի տէ նէ՛ տերէճէլերտէ «սու գալտրբրը» եերլեր պուլընտրզընա պէօյիւք պիր տէլիլ տիր։

Խուսուսիյէ ախիրէն Բրուսիա տախիլիյէ նէգարէթինտէն իսթիֆա էյլէմիշ օյան Մ. Ֆօն Քէօլլերին պու գումբանեալար իլէ ճերէյան իտէն մուխապերէսի՝ գումբանեալարընը քէնտի մուամէլէլերի հագգնտա իյզահաթ թաստընտան վէ եարմ արզն պէօյընտա եազլարընա հեր քէսին կէօզինէ սօգմագ իսթէտիքլերի օ գօճա գօճա միլեօնլարընն էսարընա եալնզգ էհալիյի տէ՛յիլ, հաթթա՝ հիւքիւմէթլերի տախի ակեահ իթմէքտէն նէ՞ տերէճէլերտէ չէքինտիքլերինի եէնի պաշտան իսպաթ իթմիշ տիր։

Մուամիլէյհ Մ. Ֆօն Քէօլլեր՝ 1895 սէնէսի յունիսին 9ը թարիխի պիր թահրիրաթ իլէ՝ Ամերիգա գումբանեալարընտան՝ սէնէվի իսթիֆատէն միւշթերիներէ վերիլէն հիսէներն տախի՝ անլերին եազլրտրգլարը սերմայէ իւգերինէ արթմասը չարթլյա ագտ իտիլէն մուգավէլելեր (Բօլ» գ'ուէ-դ-լուսդ) հագգընտա իյզահաթ թալեպ իտերէք, պու պապտէ մէզգիւր գումբանեալարա կէօնտէրտիկի թահրիրաթընտա տէմիշ իտի քի,

«Եկէր ագտ իթթիկինիզ Բօլ» գ'ուէ-դ-լուսդ, իսթիֆատէնին թէէզիինտէ վէ էմսալինտէ եալան եօգ իսէ, էկէր նէշր իթթիկինիզ մալիւմաթ տօզրու իսէ, էկէր՝ իտտա իթթիկինիզ վէճհ իլէ՝ սիկուրթայա եազլրանլարընը բարալարը նամուսքեարանէ իտարէ իտիլմէքտէ իսէ, պունը իսպաթ իթմէք՝ սիզին իչիւն բէք գօյալ պիր չէյ օյմագ կէրէք տիր։ Օ հալտէ իյզահաթ իթթասընտան նի՞չիւն գաչընմալը. նամուսը պիր մուհասիպ՝ քէնտի հիսապլարընը՝ հեր հանկը տագրգա արզու օյունը իսէ՝ մէյտանա գօյմագտան գաթան իճթիհատ իթմէգ. սիզ տէ քէնտի հիսապլարընզը հեր սէնէ մութթարրտէն հիւքիւմէթէ թագտիմ էյլէյինիզ։»

Պու տավէթէնէ «Նիւ-Եօրգ», նէ է՛ֆէրեալ, նէ տէ Մէ-Ռէլ Լայֆ գումբանեալարը՝ հագգբյա իճապէթ իթմէմիշլեր տիր։

Է՛ֆէրեալ գումբանեասը Բրուսիատա իճրաի մուամէլէտէն քէնտի բիզասբյա իսթիֆա իտուպ, հիւքիւմէթէ հիսապ թագտիմ իթմէք մէճպուրիյէթինտէն պու սուրէթլէ քէնտիսինի գուրթարմըշ տրը։

«Նիւ-Եօրգ» գումբանեասը հիսապլար թագտիմ իթմիշ օյմագ իտտասընտա պուլընբյօր, ֆագաթ պու գումբանեանը Բրուսիատան չըգարըմը պուլընմասը, թագտիմ իթտիկի հիսապլարընն մահիյէթի հագգընտա պիր ֆիքր բէյտասընա քիֆայէթ էյլեր։

Մէ-Ռէ-ալ Լայֆ գումբանեասընա կէլինճէ՝ 1895 սէնէսի օգոստոսընն 14ու թարիխիյէ, պու գումբանեանընն Պերլինտէքի վէքիլի Մ. Ֆրէյհեր ֆօն Կապլինտէ Բրուսիա տախիլիյէ նէգարէթի թարաֆընտան աթիտէքի իխթարնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

«Միւսիւ

«Մէ-Ռէ-ալ Լայֆ գումբանեասը՝ քէնտիսինէն թալեպ իտիլմիշ օյան էյզահաթը թային իտիլէն միւտտէթ զարֆընտա վերմէմիշ օյտրզը ճիհէթլէ, Բրուսիա գրալիյէթի մէմալիքինտէ իճրաի մուամէլէ իթմէսինէ միւսաատէյի հավի օյարագ 1886 սէնէսի 16 նոյեմբեր թարիխիյէ վերիլմիշ օյան բուխատնամէ՝ 1895 սէնէսի սեպտեմբերին 1ինտէն իթթիպարէն իսթիրտատ իտիլմիշ տիր....

Ֆ-Ռէյնէ Նաշբբ
ՖՕՆ ՔԷՕԼԼԵՐ

* * *

Ամերիգա գումբանեալարընն պէօյլէ հիսապտան գաչընմալարընը էն զիյատէ տիգգաթա չյան հատիսաթտան տրը։

Պիր էվ նէ գատար վասի օյուր իսէ, իչինտէ ատամ սագլամագ օ գատար գօյայյաչը. Ամերիգա գումբանեալարընն օ պէօյիւք պէօյիւք սերմայէ վէ հիսապլարը՝ պէօյիւք տերեալար տրը քի, տերինինտէ նասրլ սըրրլար պուլընտրզընը քիմսէ պիլմէզ։

Սիկուրթա մուամէլէսի իճրա իթմէք իչիւն տէնիզլերի կէչիպ թա Ամերիգատան գումբանեա արամաղա հիչ պիր լիւզում եօգ տրը։

Էվրօբատա զայէթ մունթազամ հայաթ սիկուրթա գումբանեալարը մէվճուտ տրը։ Վէ էվրօբա մէմալիքինին էքսէրիսինտէ սիկուրթա գումբանեալարը իչիւն զայէթ սըգը գանունլար վաղ իտիլմիշ պուլընտրզընտան, պու գումբանեալարընն մուամէլաթընտա, էօյլէ Ամերիգա գումբանեալարընն մուամէլաթը կիպի միւշկվէշ չէյլեր պուլընմասը միւմքին տէյիլ տիր։

Իշթէ պիր խուսուս քի, մէմլէքէթիմիզտէ հայաթլարընը սիկուրթայա վաղ իթտիրէնլեր նազարը տիգգաթտան հիչ պիր զէման տուր թուրմամալը տրրլար։

ՐՈՒՍԻԱՏԱ ՇԵՖԻԵՐԻՆ ՀԱՍԸԼԱԹԸ

Պունտան 20 սէնէ եվվել Ռուսիատա սէնէվի 10 միլեօն բուտ չէքեր հասըլ օյուր իտի. 1890-91 սէնէսի զարֆընտա չէքեր հասըլաթը 30 միլեօն բուտա պալիղ օյմուշ օյտուղը կիպի, 1893-94 սէնէսինտէ 35 միլեօն բուտը թէճավուզ էյլէմիշ վէ 1894-95 սէնէսինտէ 37 միլեօն բուտ օյմասը միհթէմիլ պուլընմըշ տրը. (Շեֆերին 1 միլեօն բուտը 16,380,000 քիլօյա միւսավի տիր.)

Խայլի զէմանտան պէրու չէքեր հասըլաթը՝ սէնէվի 25 միլեօն բուտը թէճավուզ իտէմէյէն սարֆիյաթը տախիլիյէյի գաթ գաթ կէչմիշ օյտուղընա նազարէն, չէքեր սէնայիներին մէնաֆիինի մուհաֆազա վէ եա բանճար զրրաաթընը թէշվիգ էյլեմէք իչիւն, Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ 1885 սէնէսինտէն պէրու պուհրան զուհուրընը մէն իթմէք էսասզրյա մէշղուլ օյմագտա տրը։

Եվվել եմրտէ իխրաճաթա իքրամիյէ վերիլմէսի տիշիւնիրմիշ, վէ խարիճէ թասֆիյէ օլընմըշ (գտեալ) չէքեր կէօթիւրէն թիճճար իչիւն պէհեր բուտտա իքի բուրլի գատար պիր իքրամիյէ վերիլմիշ իսէ տէ, մուախխարէն պու իքրամիյէ պէհեր բուտ իչիւն 80 գաբիյէ էնմիշ տիր։

1887 սէնէսինտէ Ռուս երպապը սէնայիի՝ պէյնլերինտէ պիր չիքէթ թեշքիլ իտէրէք, պու պապտէ թանզիմ էյլէտիքլերի նիզամնամէ մուճիպինճէ, հեր չերիք չէքերին պիր մըգտարընը մէմլեքէթ խարիճինէ չզգարմազա մէճպուր թուութուլմուշ իտի. խարիճէ չզգարըլմասը մէճպուրի օյան իյպու մըգտար չէքեր՝ ֆապրիգանընն էհէմմիյէթիյլէ միւթենասիպ օյաճագ իտի։

Երպապը սէնայի պէյնինտէ հուսուլէ կէլմիշ օյան իթթիֆաք պիր գաչ տէֆալար թեճտիտ իտիլմիշ, վէ նիհայէթ 1898-99 սէնէսինտէ պիր նէթիճէյի գաթիյէ ալմագ իւզրէ պիր էսասա պաղլանմըշ տրը։ Իշթէ պու սէպէպտէն նաչի չէքեր ֆիյաթը հեր եէրտէ էնմիշ, վէ Ռուս չէքերլերինին մէմալիքը եճնէպէյէ բիտցալարընտաքի տեյերի՝ պէհեր բուտ իչիւն 1 բուպլի 10 գաբիք իլէ 1 բուպլի 20 գաբիք արասընտա թեհավվուլ իթմէքտէ պուլընմըշ տրը։

Պու մըգտար իսէ Ռուսիատա 10 բուտ խամ բանճար ֆիյաթը տիմէք տիր։

Մամաֆիհի Ռուսիատա 1892-93 սէնէսինտէ չէքերին պէհեր բուտը ֆապրիգաթօրա 2 բուբլի 50 գաբիյէ, վէ վասաթի օլարագ 100 քիլօսը 41.55 ֆրգ.-ա մալ օլուր իտի։ 1893 սէնէսինտէ մէվճուտ պուլընան 36 ֆապրիգանընն սթաթիսթիք ճէվէվլինէ կէօրէ, չէքերին պէհեր բուտընն սերմայէսի 2 բուբլի 24 գաբիքտէն իպարէթ իտի։ Շունա նազարէն սերմայէներին իչպու օրթա գբյմէթի պագը ֆապրիգալար իչիւն 2 բուբլիտէն ազագը իթտիկի հալտէ, տիկեր պագը ֆապրիգալարտա պու մըգտարը բէք չօգ կէչեր։

Ռուսիա տախիլինտէ չէքեր ֆիյաթը սապիթ պիր սուրէթտէ տիշմէքտէ իտի։ 1893-94 սէնէսինտէ պէհեր բուտը 3 բուբլի օյուպ, 1894 95տէ ֆիյաթ 2 բուբլի 50 գաբիկէ տիշմիշ, վէ 1895 սէնէսի նոյեմբերինին 1նճի կիւնինտէն իթթիպարէն չէքերին պէհեր բուտընն ֆիյաթը 2 բուբլի 15 գաբիկէ, վէ Ռեժի բուսսումը տա վերիլմիկի հալտէ, 3 բուբլի 90 գաբիկէ չզգմըշ իտի։

Պագը թիճճարլար զարար վէ զիյանատ գօրգարագ խարիճէ չէքեր կէօնտէրմէմիշլեր տիր. Պունդն իւզերինէ էվվելճէ արալարընտա հուսուլէ կէլմիշ օյան իթթիֆա խալել կէլմիշ օյտրզընտան, Ռուսիա գավանիյնի՝ ֆագլա հասըլաթընը խարիճէ չզգարմագ իւզրէ թիճճարը պիր մէճպուրիյէթէ պաղլամմըշ իտի. Պունլար ալէյհինտէ իգամէ օյրնան տավալարտան տախի պիր նէթիճէ հուսուլէ կէլմէմիշ տիր. Օ զէման ֆապրիգաթօրլար Ռուսիա հիւքիւմէթինէ միւրաճաաթ իտերէք, հիւքիւմէթին թէվասսուլթընը իսթիրհամ էյլէմիյլեր տիր. Շէքեր պուհրանը վուգուհինտէ Ռուսիա խազինէսինին բէք զիյատ զարարտիտէ օյճաղը անլաշըլըզընտան, հիւքիւմէթ թարաֆընտան պու իսթիրհամա մանէ մէճմունիյէ մուվաֆագաթ կէօսթերիլմիշ իտի. Զիւնքի՝ սենէվի չէքեր վերկիսի 110 միլեօն ֆր.-ա պալիղ օյտուգտան պաշգա, պէօյլէ պիր պուհրանընն զրաաթճա օյան նէթայիճը թեէսիրաթընտան տախի գօրգուլմըշ իտի։

Գինանեալէյհ պու իշէ պիր նէթիյճէ վերմէք իւզրե, մէճիսը վիւքելա բիյասէթինին թահրը իտարէսինտէ օյմագ իւզրէ պիր գոմիսիօն թէշքիլ օլընարագ, ազալը տա տիվանը մուհասպաթ վէ զրրաաթ վէ մալիյէ նէզարէթի երքանընտան ինթիխապ իտիլմիշտիր։

Գոմիսիօն թարաֆընտան իսրաճաթ իշիւն իքրամիյէ վերիլմէսի ֆիքրինտէն ասքրը նազար իտիլմիշ, վէ ֆիլհագիգա պու ճրհէթէ տաիր մէմալիքը սաիրէ իլէ բեգապէթ իտիլմէսի միւշքիլ օլտուղը, վէ պու իքրամիյէնին Ռուսիա խազինէսինի զարարա օղրատրպ, եճնեպի մէմալիքի մէնֆաաթտար իտեճեկի գոմիսիօնճա թեճագգուգ իթմիշ տիր։

Գոմիսիօնը պու պապտէ իթթիխազ էյլեմիկի մուգաբրերաթ՝ Ռուսիաճա գանուն ատտ իտիլմիշ տիր։ Հեր սենէ չէքեր մուամէլաթընա միւպաչերէթ իտիլմէկտէն եվվել, մէճիսը վիւքելա պիր սենատ Ռուսիատա ատրֆ օլունաճագ չէքերին մըգտարընը թային իտերէք, ֆագլտ հասըլաթընը՝ Ռուսիատա պիր բուտ իչիւն 1 բուբլի 75 գաբիք գատար պիր բեամ զամմըյլա սաթըլմասընա գարար վերեճեք տիր։

Մէմալիքը եճնեպիյէյ չզգարըլան չէքեր՝ հեր կէօնա բեսմանէն մուաֆ տրը։ Հեր ֆապրիգանընն ֆագլա բեամ վերմէքսիզին սաթաճաղը չէքերին մըգտարը՝ հասըլաթընա կէօրէ թային օյունը։ Հեր հալտէ հասըլաթը սենէվիյէսի 60 պին բուտը կէչմէյէն ֆապրիգալար հասըլաթընընը քեաֆֆեսի պիլա բեամ սաթապիլիրլեր։

Ռուսիատա չէքեր ֆիյաթը՝ եվվելճէ թային օլընան մըգտարը սապիթի թեճավուզ էյլեմիկի կիպի, ռուսսումը միւնզամմէտէն սարֆընազար օլընճագ, վէ պու սեպէպտէ

ԲԱՐԱՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ՇԱՐԼ ՄԷՐՈՒՎԷԼ

ՄԻՒԹԷՐՋԻՄԻ
ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՊ

—Էվվէթ։
—Թէհլիքէլի՞ մի։
—Հայը։
Մաթիլին կէօյնիւ պիրազ բահաթլանար։
Տանրընագ չապգասընը ալմըշ կիթմէյէ հազբրանընյօր իտի։
—Նէ՞րէյէ կիտէճէյիմի պէն տէ պիլմէմ . . .
Մաթիլ պիր միւտտէթինի թէրեատա իթտիքաէն սոնրա,
—Պէյնիմզատ պիր կէօնա ալէգդա վէ բապրթա գալմամըշ օլտուղընը անլայյրում։
—Բէք՝ տօզրու։
—Մամաֆիհի օնատէն նէֆրէթ իտէմէյէճէյիմ . . . ատան գարշը զապահաթը օլտուղմը պիլիրիմ։ Սէնին իսէ հիչ պիր զապահաթն եօգ տրը . . . չու հալտէ . . .
—Նէ՞ տիմէք իսթէրսին . . .
—Սանա պիր բէճամ վար։
—Սէօյլէ։
—Մատամ քի եէքտիկէրիմիզատէն այրըլմադա մէճպուրիյէթ հասըլ օլուր, չու հալտէ միւտտէթը իֆթիրազըմըզատա, տրա տրրա սէնին խապերլերինի ալմագ իսթէր իտիմ . . . Եարա՞ն . . .
—Եարամ թէհլիքէլի տէյիլ տիր . . .
—Մուխապերէ իթմէյի վատ իտէ՞ր միսին։
—Նէ՞ լիւզումը վար։
—Ներեատ վէ նէ հալտէ պուլունտրզընը անլարըմ . . .
—Պունտան մագսէտին . . . մատամ քի պէյնիմզատ հէչ պիր ալէգդա վէ բապրթա գալմամըշ օլտուղընը պիրազ էվվել սէն քէնտին սէօյլէտին . . .
—Շիւպհէսիզ, լաքին . . .
—Պատէմա միւնասէպէթ վէ իրթիպաթ վէ եախօտ մուխապերէտ պուլընմագ՝ էսքի տերտլերի թազէլէմէքտէն պաշգա հիչ պիր չէյ եարամազ . . .
—Իսթէ՞մէյօրմըսընը։
Բիրր Տանրընագ պաշընը սալլատը
Մաթիլ պաշընը էօնիւնէ տրրպ սիւքիւթ իթտի։
Տօզթէօր Տէվար՝ ալէթ ու էտէվթընը թօրլամըշ գալրրմըշ չանթասընը գարամըշ իտի։
Տօզթէօր՝ Մաթիլտէ իհթիրամ իլէ սէլամ վերիպ գարուլա տօզրու կիթաթ. Բիրր Տանրընագ տախի տօզթէօրի թատգիպ իտիւպ.—Աահէօ.—տէտի։ Մաթիլ տախի.—Աահէօ.—տէյու ճէվապ վերտի։ Գարու գարանար։
Տիշարատա հէքիմ իլէ Բիրր պիրիպիրլերինտէն այրըլճագլարը սրրատ, տօզթէօր.—Գտարնարը աճայիպ օլտուղարընը տէ՞մէտիմ մի տիղլ։ Սիզի չիմտիյէ գատար պու տերէճէ սէվմէմիշ օլտուղընա հիչ չիւպհէմ եօգ . . . լաքին հիւսնիւ՛ լեթգիթինէ տէ հիչ տիյեճէք եօգ.—տէտի։
Բիրր Տանրընագ արգասընա պաղմազսրզը էվատն չզգպ կիթտի։

23.

Իսթիյար Մօզէ գօնագա տվտէքլէ, պիր գաչ տագիգա գատար օղու Ժագրն օտասընատ տուրտուգատն վէ մախատումընն հալի Թէհլիքէլի օլմասրզընա տօզթէօր Պէրարրն իֆատէսինտէն գանատ հասըլ իթտիքաէն սոնրա, քէնտի օտասընա էնտի։
Գարսն Իզատգրն կէլտիյի սրրատա, Գօսէտ Ժագրն օտասընատ իտի։ Պու միլլու խուսուսաթատա իթթիխազը լազմ կէլէն Թէտապիրը իհթիյթիյէ իլէ ուղրաշմագատա իտի։ Էսնաի վագատատ Թէքթրօտան տվէթ իթմէքտէ օլան Մատամ Ժագ Մօզէ իլէ Մատամզէլ Բաշլէ հատիսէի վագրայը անլաթմագ վէ հեր իքսինին Թէէմինը բահաթլարը իչիւն, էտպագը մուէթիպ իսթիրա վէ իճատ իթմէք կիպի Թէտպիրլերը տիւշիւնմէքտէ իտի։
Գարսն Իզատգ Մօզէ, եազրխանէսինին պաշընա կէչիպ օթաուրուպ քէմալը Թէլաշ վէ ըզաբրագ վէ հիտատէթլէ հալը հազրը վէ իսթիգազալը կէօզիւնէ էօնիւնէ կէթիրմէքտէ վէ հեր իքսիսի վախիմ օլտուղընը քէչթ իթմէքտէ իտի։
Օ զէմանա գատար հեր քէտատէն վէ հեր չէյտէն հիւբմէթ վէ բիայէթ վէ իթատ կէօրմիւշ, հեր չէյի տիւեատյի վէճհ իւզրէ Թէրթիպ ու Թանզիմ վէ հեր չէյի, հաթթա տերվէթի պիլէ քէնտիսինէ էօրը, պաշգալարը իչիւն չէտիտ օլան գանունատան քէնտիսինի իսթիսնա իթմիշ օլարզը հալտէ, էօթէտինատէն պերի կէլէմէքտի պիր Թազրմ միւշքիլաթա վէ էօնիւնիւ ալմազա միւգթէտիր օլամատարզը պիր չզգ մէվտ նիյէ Թէտատիւթ իթմէքտէ իտի։
Մէսէլա Պէնէտէթթալը Թահրը զապթ վէ բապրընա կէչիրէմմէքտէ օլուպ, կիւնատէն կիւնէ էմել ու արզուսը վէ հերբ ու հատէտի տրթմագտա, վէ պիզզաթ քէնտիսինին Թատիպ իթմէքտէ օլարզը չու սէվատատան վաղ կէչէմմէմէսինատէն ատալլը միւչարը եէէս ու ֆիւթուր օլմագտա իտի։
Պունտան մատատ, զէնճիրի նուֆուզրյա զրզրվրագ իթմիշ զանն իթտիյի Տանրընագ տախի մէմուլինին ղայրը օլարագ քէնտինատէն զօրլու գօրմուշ օլարզը ճիհէթլէ, պագը էօրարընա վագրքի օյան մէրգումընն երեզիւնատէն տէ իլերուտէ պիր չզգ պէյլարտա ուղրամագ Թէհլիքէսինատէ պուլունտրզընը հրսա էյլեմէքտէ իտի։
Վէ պիր տէ հեր չէյտ ակեահ իթմիշ օլարզը Մաթիլին նէ եալ Թուքաճաղընը միւշինմէքտէ իտի։ Թէատուքի էսերի օլարագ էօրարը վէլատէթինի մերգումտա ֆաշ իթմէք կիպի ազբրզրճա պիր հարէքէթ, վէ պունճա սենէլերտէն պէրու իսթիֆա նէ բէշիման օլմագտա իտի։

(Յեվ-4)

չեքեր ֆիյաթերն բէք գիյատ թէրագգը իթմէսինէ մէյտան վէրիլմէյէճէք տիր։ Պիլաքիս չեքեր ֆիյաթը՝ մէմալիքը էճնէպիյէտ թէրագգը իտէճէք. վէ իխրաճաթտան իսթիֆատէ իտիլէճէկի թէհագգուգ իտեր իսէ, Ռուսիա հիւքիմէթի՝ բէժի ռուսումճնատան սարքը նագար իտէճէք տիր։

Թէտտաքիրը մէգքիւրէ՝ իխրաճաթա պիր նէվ թրանսիթ մուամէլաթը սիւսի վէրմէքտէն իպարէթ օլուգ, ահքամը 1895-96 վէ 96-97 վէ 97-98 սէնէլէրինէ յամիլ օլաճագ տբր։

Խիլասի քէլամ, Ռուսիա հիւքիմէթի՝ չեքեր պիր նէվ մրգեասը միւթէհարրէք թային իթմիշ օլուգ, չեքեր ֆիյաթը տիւտիւքճէ բէժի ռուսումնը արթըրը, վէ չեքեր ֆիյաթը չբգտրգճա ռուսումը մէգքիւրէյի ագալթը պու սայէտէ չեքեր ֆիյաթերը պիր սիյագք ապիթ վէ միւսաֆիր իւզրէ թուրմաղը գարարլայարմըշ տբր։

1895-96 սէնէսի գարֆընտա Ռուսիա տախիլինէ սարֆ օլունճագ օլան չեքերին մրգտարը՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան 25 պուչուգ միլեոն բուտ թախմին իտիլմիշ տբր։ Պինսէնպուրկէյ՝ 1896 սէնէսի սեպտեմբերին 13ճի կիւնիւնէ գատտը Ռուսիատա չեքերին պէհեր բուտ ֆիյաթը 5 ռուբլի, եանի 100 քիլօսը 83 ֆրգ.ը կէչմէյէճէք տիր։

Շու հայտէ Ռուսիա չեքեր ֆապրիգաթօրլարը իչիւն պէհեր բուտ չեքեր իչիւն ասաֆի օլարագ պիր ռուբլի, վէ եախատ 100 քիլօ իչիւն 16.50 ֆրգ. թէմէթթիւ թէեմին իտիրմիշ տիմէք օլուր։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի՝ նազբրը սապգ տէվ. Նազիֆ բաշա հազրէթլէրինէ թէվֆիկ պույրըլմըշ տբր։

***

Ռուսումտան Էմանէթը ճէլիլէսի մուհաֆազա միւֆեթթէրը եվվէլ տրֆ. Հասան էֆ.ի թէրֆիֆէ ռիւպէնի սալիսէ թէվֆիհ պույրըլմըշ տբր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԱՀՀԻԹԷ ՎԷ ԳՕՂԷՐԱ

Իսքէնտէրիյէտէն իչար օլնըտըղնա կէօրէ, ալաֆր. յունվար 21-տէն պէրու գօղէրատան օրատա հիչ պիր վագտա գուհուր իթմէտիկինէն, իթթիխազ օլնան թէտպիրլեր սայէսինտէ խասթալըղը քեմիլէն տէֆ օլաբդը դանն օլընբյոր։

ՎԻՊԱԿ

ՍԻՐՈՅ ԶՈՒՇԵՐԸ

(Յէոնէլ Նէոթիդդէն գէվամ)

ԺԱ.

Աչակ իր դամամաթիւնը վերջացուց հեղեղի նման արտասուքներ թափելով, զինքը մխիթարել Լանացի, խեղճ երիտասարդին կրած վշտերն ու տառապանքներն խիստ յուսահատական էին եւ անչուշտ օր մը պիտի ընկճէր անոնց ծանրութեան ներքեւ։

—Ձիս մխիթարելու մի՛ աշխատիք, ըսաւ, կեանքը ինձ անտանելի բեռ մը եղած է, ալ չեմ ուզեր տարբիլ։

Աչխատեցայ մաքին սեւ խորհուրդները ցրուել, համոզուած կերեւէր, հոգածութեանս համար չնորհակալութիւն յայտնեց։

—Գալիս ազատ կրնամ տարբիլ, ըսի, ինչու չը վայելես երիտասարդութիւնդ, ինչո՞ւ ծնողներդ տառապեցուներս, որ անչուշտ կարօտավէր կը հալին ու կը մաշին։ Կեանքէ ձանձրանալը խելացի մարդու գործ չէ, ամեն բան եղեր անցեր է սեւ վարագոյր մը ձգէ անցեալին վրայ, զան մոռացման տէջ թաղէ եւ դուն վերակենդանացիր ու քեզմով երջանիկ ըրէ գորովագութ մայրդ, սիրելի քոյրդ ու եղբայրդ, յետ այսու զէթ անոնց համար ապրելու ես։

Արտասուքները դադրեցուց եւ ձեռքս սեղմելով յարեց.

—Հասածներուդ վրայ կարծես յուսոյ կայծ մը ծնաւ լիս, չնորհակալ եմ, դիս ճչմարիտ եղբօր մը պէս կը հոգաք։

Կրկին ալքելելու խստամամբ բարեւելով զինքը մեկնեցայ։

Աչակին դիտցածը մինչեւ այս կէտս կը հաներ. հեռաքարոյութիւնս կատարելապէս չը գոհացաւ, իրեն մինչեւ ցայսօր պատմածը լսելով կարծես ա՛լ աւելի ոգեւորեցաւ։

Տակաւին մաքիս մէջ կը ներկայանային այս խնդրոյն վերաբերեալ խել մը հարցեր,—Թուռուրուսը ինչպէս տեղի ունեցեր էր, երիկ կնկան մէջ ի՞նչեր անցեր էին եւայլն։

Պատմութիւնը կիսատ մնացած էր, միաքս ասնչող հարցերու լուծումը անհրաժեշտ էր, ով որ այս սարսռազդեցիկ առասին վրայ բան մը գիտէր անոր կը դիմէի, մանաւանդ յուզարկաւորութեան մէջ պատահած բարեկամս Թիֆլիսէն վերադարձած ըլլալով չատ կարեւոր տեղեկութիւններ հաղորդեց։

Այսպէսով բազմաթիւ իրաղեկ աղբիւրներէ քաղեցի խնդրոյն առարկայ եղող իրողութիւնները։

Անուշկայ Ամերիկա փախելու յոյսին անյաջողութիւնը տեսնելով այնչափ կը յուսահատի, որ կուզէ իր այնքան տիրած կեանքին վերջ տալ։

Բայց կուզէ այնպիսի եղեռնական կերպով մը անձնասպան ըլլալ, որ իրեն նման ագէտ եւ բարբարոս ծնողներու զաւակ խրատ մը ըլլայ։

Կորոյնչ միեւնոյն տեղն նաեւ մահացընել իր ամուսինը, եւ այսպէս լուծել վրէժը թէ՝ ամուսինէն եւ թէ՝ ծնողներէն որ իր թշուառութեանը պատճառ եղած էին։

Գիշ մը թոյն ձեռք կը ձգէ, եւ այդ թոյնը գինիի շիշի մը մէջ խառնելով զայն ննջասենեակին չքակտին վրայ կը դնէ։

Երբ այրուկին պառկելու համար ննջասենեակ կերթան, Անուշկայ միեւնոյն թունաւոր շիշէն երկու գաւաթ լցնելով, մին ինքը կառնէ եւ միւսը կէօրկիին կուտայ, առանց իրարմէ կասկածելու երկուքն ալ գաւաթները կը պարպեն։

Գաւաթները իրար զարնելով խմելու միջոցին Անուշկայ կըսէ.

—Գինին դրախտէն եկած է, անմահութեան նեկտար է . . .

Հանդարտօրէն անկողին կը մտնեն։

Կէս գիշերը մէկ ժամ անցած այր ուկին կսկծին խիթեր զգալ, անհանգստութիւններ երթալով կը շատնայ։

Բժիշկները կը հասնին, այլ ա՜ւ. չատուշ էր, թոյնին մեծ մասը արեան անցած էր։ Եւ արդէն բժիշկները նախապէս քուլերա կարծելով բուն դարմանը ուշացուցեր էին։ այս սխալում մասամբ արդարանալի էր, վասնզի մարմինները սեւցած էին, եւ այն միջոցին Պաթումի մէջ քուլերայի դէպքեր կը պատահէին։

Անմիջապէս այս սեւ լուրը հեռագրաւիմաց կուտան Կրէվէյի ընտանեաց եւ կէօրկիի մօրը, որ օգափոխութեան համար Փոթի մնացած էր։

Երիտասարդ կէօրկիին թշուառ մայրը իր զաւկին վերջին շունչին կը հասնի. երիտասարդը կեանք կը համբուրէ մայրը եւ համբուրած միջոցին իսկ հոգին կաւանդէ։

Անուշկայ հոգեվարքի վերջի բոպէներուն էրկանը նկատմամբ միշտ տեղեկութիւն կը հարցնէ։

—Կէօրկին կը մեռնի՞. . .

—Այո՛, կը պատասխաննեն։

—Իրաւ կը մեռնի՞, կը կրկնէ եւ երբ հաստատական պատասխան կստանայ.

—Լաւ, ուրեմն հիմա կրնամ մեռնիլ. այս կըսէ եւ հոգին կաւանդէ։

Մնացածը գիտէք։

Թունաւորուած ըլլալնին կատարելապէս ատուգելու համար դիակներուն փորոտիքը Թիֆլիս կը խրկուի, կեդրոնական տարրալուծարանին մէջ քննուելու համար։

Տասը օր վերջը Թիֆլիսէն եկած տեղեկագրով դարձեալ Թուռուրուսած ըլլալնին պաշտօնապէս հաստատուեցաւ։

ՏՕՔԹ. Կ. Տ. ՓԱՇԱԵԱՆ

(Շարունակելի)

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻԱ

Պիր զէմանլար մէտէնիյէթտէն քիւլիյէն մահրում պուլընան Աֆրիգաի ճէնուպիտէ, չիմտի ֆէվգէլատէ միւզէյյէն չէհիրլեր թէէսիս իտիլիպ լաթիֆ վէ զարիֆ պինալար ինչա իտիլմէքտէ, վէ թէտրիճէն մէտէնիյէթէ իտխալ իտիլէն վահչիլերէ թալիմը գրաաթ իտիլերէք, եավաշ եավաշ կաղէթա տախի օգուլմտրբլմագտա տբր։

Պու տէֆա Լօնտրա կազէթալարընտան պիրինտէ կէօրիւտիկի իւզրէ, ճէնուպի Աֆրիգատա նէյր իտիլէն կազէթալար 104է պալիդ օլուպ, պունլար տա չու սուրէթլէ թագսիմ վէ թէվզի իտիլմէքտէ տիրլեր։

Իւմիտ Պրուսը միւսթէմլիքատթընտա 61, ճէնուպի Աֆրիգա ճիւմհուրիյէթինտէ 33, Նաթալատա 7, Բասէխատա 5, Օրանժ հիւքիւմէթինտէ 4, Մայօնալատա հիւքիւմէթինտէ 2 վէ Տէլկուուատա 1 կազէթա նէյր իտիլմէքտէ իմիշ։

Բէթերսպուրկ կազէթալարընտան պիրինտէ օգունմըշ տբր։

Աթրպպանդն հէման էքսէրիսի ֆուգարա խասթալարընը պիր էսէրը ինսանիյէթ օմմագ իւզրէ մէճճանէն թէտավի էյլէմէքտէ իսէլեր տէ, ամիրէն Մօսգուատա վէֆաթ իտէն զէնկինէրտէն պիր զաթ՝ թէրք իթմիկի վասիյէթնամէսինտէ վարիսլերինէ խիթապէն չու եօլտա պիր իխթարտա պուլընբյոր։

«70000 ռուբլիտէն իպարէթ օլան սերվէթիմին եարբսընը սիգէ թէրք էյլէրիմ. տիկէր եարբսը տա պիր պանգայա թէսիմ իտիլճէք. պու բարանընն ֆիգիյէ գաչ թապիպ իսթիխտամ իթմէք լազըմ իսէ օ գատտար թապիպլէրէ մաաչ թախսիս իտիլճէք տիր։ Թէրք էյլէտիկիմ խանէլէրտէն պիրի տէ ամէճճանէն թէեավիխանէ» օմմագ իւզրէ թային գելընճագ տբր։ Պու մաաչը աթրպպա հէր կիւն սապահտան ագշամա գատտար պու տտիրէտէ պուլընըպ միւրաճաաթ իտէն խասթալարը ֆէվգէլատէ պիր տրգգաթ վէ էհէմմիյէթլէ մուայէնէ իտէճէքլէր։ Շունը տա սուրէթը մախսուսէտէ գայտ էյլէյօրում քի, պու թապիպլէր պաչգա պիր իշ իլէ մէչղու օմայըպ եալընըղ պու վագիֆէյլէրինին իյֆասըյա իշթիղալ իտէճէքլէրի, վէ միւրաճաաթ էյլէյէն խասթալարը տա բէք ճիտտի պիր սուրէթտէ մուայէնէ էյլէյէճէքլէրի հագգընտա եէմին իթմէյի տրբլէր։»

Պու վասիյէթնամէ սահիպինին ախիրէն վէֆաթը իւզէրինէ վարիսլեր իրսէն ինթիգալ իտէն բարալարընն եարբսընը պու իշ իչիւն թէրք իթմէք իսթէմէմիշ իսէլերտէ, պիրախերէ վասիյէթնամէ խարիճինէ չըգամայաճագլարընը քէնտիլերի տէ անլամըշլար տբր։

Հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն պիր ճիւրմ վէ գապահթատա պուլընանլար իչիւն միւճազաթ թայինի տիւնեանընն հէր թարաֆընտա օլտուզը կիպի. Զինտէ տախի մահքեմէլերէ ատտ պիր վազիֆէ իսէ տէ, Զինլիլեր՝ գաթլ տէրէճէսինտէ հարզը էհէմմիյէթի օմայան ճիւրմլերտէն տօլայը մահքեմէլերի իշղալ էյլեմէյիպ պու վազիֆէյի ֆամիլեարա թէրք իթմէքտէ տիրլեր։

Պու տտէթ Զինտէ պինլերճէ սենէլերտէն պէրու ճարի տիր։ Գատտն օյսուն, էրքէք օյսուն, պիր Զինլի՝ չայանը միճազաթ պիր հարաքէթտէ պուլընճագ օյուր իսէ, մենսուպ օյարզը ֆամիլեանընն իխթիյարլարը թօբլանըպ տէրհալ մուհաքէմէսինի իճրա վէ ճեզասընը տա թային իթմէքտէ իմիշլեր։

Զինլիլերին միւճազաթը բէք միւթէնէվ օլուպ, իշկենճէլերին էնվար բէք գիյատ իսէ տէ, ֆամիլեա մահքեմէլերինտէ թային գելընճան ճեզալար՝ եքսէրիյէթլէ եա հապս վէ եախատ տայագ տբր։

Միւտհիշ ճինայէթլեր իլէ խայլի զէման թագգիգաթը բէմիյէ իճրասընտան սօնրա բուլէթ իտիլճէք տավալարընը քեֆֆէսի մահքեմէլերտէ բուլէթ իտիլմէքտէտիր։

Եվրօբատա թուրուան սթաթիսթիգլերտէն պագըլարընտա գըլարընը տատտի կիւնտէն կիւնէ էքսիլտիկի, վէ պիր գատտնա մուգապիլ 3 երքէք իսապէթ իթտիկի կէօսթերմէքլէ պէրապէր, ահվալը հարպիյէ միւսթէսնա պուլունարագ, երքէք վէ գատընար պէյնինտէ թապիր պիր միւվազնէ հուսուլէ կէլմէքտէ պուլընտրը՝ 1000 երքէկէ մուգապիլ միւսթէլիֆ մէմլէքէթլերտէ իսապէթ իտէն գատընարընը մըգտարը հագգընտա թերթիպ իտիրէն ամիտքէ ճեզվէյտէն անլաշըլըյօր։

Ֆրանսատա 996, Հօլանտատա 998, Սբանիատա 957, Եունանտա 1006, Զուիցերիատա 960, Ալեմանիատա 960, Պավիերատա 953, Ավստրիատա 957, Սբպիատա 1045, Ինկիլթերատա 955, Ամերիգատա 1035։

Բարիզտէ հայվանաթը վահչիյէ ճանապարհանէսինտէ օյունճրլարտան պիրի՝ արսլանլարը պուլընտրը գաֆէսէ եագլաշարագ, պունլարատա պիրինի գըդգըրըմըշ օլարընտան՝ գաֆսըյլա գօլը, տէմիր գօլար ալթընտան ուզանան արսլան բէնէկսինէ թուրթուլարագ ազը սուրէթտէ մեճրուհ օյմուշ տբր։

ԳԱԹԼ, ՃԷՐՇ, ԳԱԶԱ ՎԷ ԷՄՍԱԼԻ

Սերսերի թագըմընտան 5 իսլամ եվվելքի ագշամ թօբ գաբուտա պիր մէյխանէտէ իշրէթ իթմէքտէյէր իքէն, պունլարատան Հիւսէյին իսմինէ պիրի եէմէք ալմագ իւզրէ մէյխանէյէն իշ՛րի կիրէն թօբգաբու բօլիսլերինտէն եօրկիյի պուչագա սաղ գօլընան ճէրհ վէ ֆիրար էյլէմիշ, վէ զապթիաճա ապաշարբրլարագ, տայրսը նէզտինտէ սագլանտրը խապէր ալընբպ տերտէսթ օլընմիշ տբր։

—Գասրմ Բաշատա պիր իսլամն պաղչէսինտէ սաքին Մանասթրը Թրիսթ՝ եվվելքի կէճէ Գալաթատա նէսիմին թօհաֆճը վէ Թիւթիւնճի տիւքքեանը քիլիսինի գըրբպ իշէրիյէ կիրմիշ, վէ պագը էշեայը պիր չուվալա գօյուպ գաչաճաղը սբրատա պէքճի մէրգումը տերտէսթ իթմիշ տբր։

—Պագը Այի ճիվարընտա արգուհայճբլրգ իտէն Ահմէտ էֆէնին տիւքքեանը գաբալը պուլընտրը գօմշուլարը թարաֆընտան կէօրիւլուպ, իտիլէն շուպհէ իւզէրինէ եվվելքի կիւն տիւքքեան աչաբրբլտրգտա Ահմէտ էֆ.ին վէֆաթ իթտիկի կէօրիւմիւշ, վէ իտիլէն թապիպ մուայէնէսինտէ մէրգումը գալպ խասթալարընտան վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տբր։

—Մանավ Հասան նամընտա պիրի եվվելքի կիւն Թօբգաբուտա սաքին աղըզլըգճը Իպրահիմ նամ չախսը համիլ պուլընտրը պուչագա պէքճիկի իւզէրինտէն ճէրհ իթմիշ օլտրզընտան՝ տերտէսթ օլընմըշ, վէ պունդն սէպէպի իսէ մէրգումի Իպրահիմին՝ Հասանդն ֆամիլեասընա թասալլուք իթտիկինտէն իլէրի կելտիկի անլաշըլմըշ տբր։

—Մաղնիսատա պիր միւտտէթտէն պէրու սբրգաթլա մէշղուլ օլան պիր գումբանեա պուլընտրը՝ բօլիս թարաֆընտան խապէր ալընարագ, իճրա իտիլէն թագգիգաթատա՝ չալընմըշ էշեատան պէօյիւք գբսմընն պիր եվտէ պուլընտրը կիպի, 25 բարչասընն տա իգմիրատ պիր քիմսէյէ բէհնն պբրագբլտրը, վէ պիր գբսմընն տախի սաթրմագ իւզրէ թիրէյէ կէճնէրիտիկի անլաշըլտրգընտան, մէզքիւր եվտէ պուլընան էշեա՝ ուսուլը տաիրէսինտէ սահիպլերինէ կէրի վերիմէք իւզրէ մուհաֆազա իտիլմիշ, վէ թիրէ գաղասընա վուգու պուլան իշար իւզէրինէ, 95 բարչա էշեա իլէ մէճհուլ իւլ իսմ պիրիսինին տերտէսթ իտիլտիկի՝ մահալինտէն պիտիրիլմիշ տբր։

—Իւչ տիրէքլի Գալէօբէ նամ սէֆինէ Ֆրանսանըն Պահրը Սէֆիտ սեվահիլինտէ քեսին Պէբէթ նամ մահալէ 3000 հէքթօլիթրօ չարապ նագլ իթմէք իւզրէ 3 հաֆթա եվվել Սուսամտան հարէքէթ իթտիկի հալտէ Եունանիսթանըն Գալամաթա չէհրի աչբգլարընտա ֆուրթունայա թուրթուլարագ երքէքյէ պէրապէր զարգ օլաբզընը, վէ ֆագաթ թայֆասընն սաղ սելիմ գուրթուլարը Սուսամտա չբգան պիր Լում կագէթասը եաղյոր։

—Իզմիրատ Բարսեղ նամընտա պիրիսինին մալի օլուպ Սիմեոն նամընտա տիկէր պիրիսինին քիրա իլէ օթուրարընը խանէյէ մուսլլահ օլարագ կիրիպ եօգաբը գաթատա եաթմագտա օյան ֆահիշ Ուրանիանըն գբզգարընտաչբԳաթինանըն պիքրինի իգալէյէ ճիրարմա, վէ մէրգում Սիմեոնա իճրաի թէհնատաթ իտէրէք, պագը էշեասընը սբրգաթլա ֆիրար իտէն քէսանըն Գայսէրլի Նուհ վէ Վէլի վէ համմալ Գասթամունիի Ապտիւրրահման վէ Միխալ օլտուգլարը անլաշըլմագլա, պունլարատան Ապտիւրրահման ախիրէն տերտէսթ օլունարագ թահմը նէգարէթէ տալընարը կիպի, սահիրլերի հագգընտա տախի թագգիգաթ իճրա իտիլտիկի՝ մահալինտէն իչար օլունմըշ տբր։

ԵԸԼԱՆԸՆ ԻՋԻ

Իզզ. Անտոն Ալիք էֆէնտինին թէբէմէքէրտէսի օլուպ, պունտան ազտէմ կազէթամըզտա նէյր օլընան «Սըլանըն Իզի» նամ չայանը գրատթ ըսման, պու քէրրէ քիթաղ չէքլինտէ թապ ու նէյր օլընարընընտան, 10 զրչ. ֆիյաթյա մաթպատմըզտա ֆիւրուխթ օլընմագտա տբր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԴԱ

Սէլանիք սուլարը Օսմանը չիրքէթի մէմուրլարընտան Մ. տէ Բէյսսընն գումբանեայա ատտ պագը միհիմմ էվրագը չալարագ տիկէր պիր թագըմ էյլասս իլէ պիրիյտէ գումբանեա ալէյհինտէ մուգիրը նէշրիյաթտա վէ մէճմու մուամէլաթա ճիւրաթ իթմիշ օլտուգլարը խապէր ալընարընտան, վէ մուամիլէյհ Մ. տէ Բէյսսն՝ ախիրէն վէֆաթ իթտիկինտէն, մուամէլաթը վագըտտա չէրիքլերի քիմլեր օլտուզը՝ մուամիլէյհին խանէսինտէ գուհուր իտուպ Պելճիգա գօնսօլաթսընճա հրգգ իտիլէն էվրագ վէ մուհարբրաթ մէալլերինտէն անլաշըլաճաղը ճիհէթլէ, էվրագը մէգքիւրէնին ճէլպիյէ քիմլեր օլտուզը թէհագգուգ իտէճէք օյան միւթեճասբրլար հագգընտա մուամէլէի գանունիյէ իյֆասը՝ մէգքիւր գումբանեա տիրէքթէօրը Մ. Գօբէրսի թարաֆընտան իսթիտա օլընմասըյա, Սէլանիք վիլայէթի միւտտահի ումումի մուավինլիկինճէ պու պագտէ լազըմ կէլէն թահգիգաթին իճրասընա թէշէպպուս իտիլտիկի իշտիրմիշ տբր։

—Միւլքիյէ թապիպլէրի մաաչաթը գաբշըլըզը՝ մահալլի պէլէտիյէլերինտէն օլմագ միւնասէպէթիյլէ էքսէր վիլայաթ վէ լիվա վէ գազալարատա մուամիլէյհիմ թապիպլէրին մաաչլարը թէսվիյէ իտիլմէմէքտէ օլաուզը կկպի, պագը պէլէտիյէրը վարիտաթը իսէ՝ թապիպ իսթիխտամընա քեաֆի տերէճէտէ պուլընմասընընտան տօլայը. պիր չօգ մահալլերը էսկիտէն պէրու թապիպսիզ պուլընարագ ահվալը սըհհիյէլերի եիւզ իւսթիւ գալարգտան պաչգա, ումուրը ատտիյէլերին թըպպիյէյէ թէալլուգ իտէն ճիհէթի տէ քէօյ էպէլերինին ըէյ վարագարընա իսթինատ իտիլմէքտէ օլաճաղընտան, աթրպպա մաաչլարընն սուրէթը մունթազամէտ թէսվիյէսիյլէ պու պագտէ պագը միթմալէաթը հավի միւլքիյէ թապիպլերինտէն տագթ. Լուսթֆի պէյ թարաֆընտան մագամը Սատարէթ թագտիմ գըլընըպ Մէքեամթիպը Ասքերիյէի Շահանէ նէգարէթինտէ հէվալէ օլընան լայիհա՝ ճէմիյէթը թըպպիյէի Միւլքիյէճէէ տախի պիթթատգ, իյնապ իտէն մագպաթասը թանզիմիյէ մագամը միւարէլէյհայա տերտէսթը թագտիմ պուլընմըշ տբր։

—Տէօրտունճի Ֆտիրէի Պէյէտիյէ հէյէթը սրհհիյէ ազասընտան Լուսթֆի պէյ՝ իքմալը թահսիլ իթմէք իչիւն պա իրատէի Սէնիյէ պու քէրրէ Բարիզէ կէմիմիշ տբր։

—Տէֆթէրը թագտանի նէգարէթին Տերսաատէթ սէնէտատ գալէմի խիւլաֆասընտան Ակահ պէյ պու քէրրէ նէգարէթը միւարեյէյհա ճէմվյէթը էֆրէնճիյլի թէտավի իթմէք իւզրէ, Պաղչէ Դարբասընտա Համիտիյէ թիւրպէսի գաբշըսընտա քեաֆի Իսկիլիզ էճզախանէսինտէ ճուտտա վէ բազարտան մատտա հէր կիւն պուլընըպ, էճզախանէի մէգքիւրը թէչրիֆ իտէն ամթըպպա մէչհուրէի Սամանիյէ իլէ լիւզուտը թագտիրինտէ պիլմիւչվէրէ իճրատ միւտտավթ իլէ ուսուլը հազրէի ֆէնիյյէյէ թաթիպգէն ազ զէմանատա տէֆը մարազա խըզմէթ վէ իթթիսա էյլէտիկի իսթար օլունը։ 10—9

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՏԷ ՄՈՒԴԻՄ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷԲԻԼԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՍՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԴԷԼԱՏԷ ԴՕՂԱՃԼԸԳ

Սթամպօլճա վէ վիլայաթը Շահանէճէ վէ Եվրօբատա մէվատտը ատալիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ նիհայէթ հէր տիւրլիւ խուսուսատա տարբ իշլերի օլուպ տա, օ իշլերին նէրէլէրտէ գալմըշ վէ նէթիյճէսի նէ օրմըշ իտուկի հագգընտա մալիւմատը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէն զէվատ Գալաթատա Իզզէթ-Բաշա խանընատա 5 նիւմէրօլու Անտոն Ալիք էֆէնտինին իտարէխանէսինէ եիրմի ղրչ.լրգ բօսթա բուլը կէօնտերիքլերի հատտ սիւալլերինին ճէվապարընը տերհալ պըրլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալեպ իտէնլերին՝ թէլէկրաֆ իւճրէթինի այրընա կէօնտերմէլերի խմաղ իտէր։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Բարձրագոյն վարժարանի շրջանաւարտ մը յանձն կառնէ երկրորդական վարժարաններու, մասնաւորապէս կեդրոնական Վարժարանի մաց քննութեան ներկայանալ փաստաթղթերը պատրաստել։

Կուտայ նաեւ հայ. ֆրան. գրականութեանց պատմութեան և ուրիշ մասնաւոր դասեր տուներու մէջ։ Դիմել կեդր. Վարժարան։ 8—3

ՏՕԳԹ. Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Պէյօղլուտա Աղա սոգաղընտա (Գրուսա սոգաղընըն սաղ ճիսէթիտէի Հնգ. եան սոգաղը) 1 նօմէրօլը թէտավիխանէի մախսուսբատա հէր կիւն էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. սատթ 3էն 5է գատտար խասթա գալուլ իթմէքտէ տիր։

Քէզա հէր կիւն էօյլէնտէն էվվել ալաֆր. սատթ 10ատն էօյլէնտէն սօնրա սատթ 2էն գատտար Սթամպօլատա Ծանի էճզախանէսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալար թէտավի օլընմագտա տբրլար։

Կէրէք Սթամպօլ վէ կէրէք Պէյօղլուտաքի թէտավիխանէլէրինտէ էլէքթրիք իլէ տախի թէտավի իճրա օլընըր։ 15

ՏՕԳԹ. ՄԱՐՈՒՀ

Վիէննա տարէ իւսթ թաալիմինտէ թահսիլ վէ խասթախանէլէրինտէ էյֆաթ մէմուրլիյէթ իթմիշ օլան Տօգթ. Մ. Մարուշ՝ էմրազը միւխթէլիֆէ իլէ պէրապէր պիլմասա էմրազը էֆրէնճիյլի թէտավի իթմէք իւզրէ, Պաղչէ Դարբասընտա Համիտիյէ թիւրպէսի գաբշըսընտա քեաֆի Իսկիլիզ էճզախանէսինտէ ճուտտա վէ բազարտան մատտա հէր կիւն պուլընըպ, էճզախանէի մէգքիւրը թէչրիֆ իտէն ամթըպպա մէչհուրէի Սամանիյէ իլէ լիւզուտը թագտիրինտէ պիլմիւչվէրէ իճրատ միւտտավթ իլէ ուսուլը հազրէի ֆէնիյյէյէ թաթիպգէն ազ զէմանատա տէֆը մարազա խըզմէթ վէ իթթիսա էյլէտիկի իսթար օլունը։ 10—9

ՊԱՆԳ ՕԹՈՄԱՆ
Ա Ն Օ Ն Ի Մ Շ Ի Ր Ք Է Թ Ի

Սէրմայէսի 10 միլէոն Ինկ. լիրա տրը

Մէրքէզը իտարէսի Գալաթատա տրը

Սթամպոլտա Համիտիյէ ճատտէսինէ Թօմսոն խանընտա, վէ Պէյօղլունտա Տօղրու Եոլտա 190 նօմէրոլը տաիրէտէ պիրէր չիպէսի վար տրը։

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր իտարէ-խանէսի մէվճուտ տրը։

Շէ-դէվէր

Ատալիա, Պաղտատ, Լիմասոլ, Բուլ-ճուգ, Ատանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէ-լանիք, Այտըն, Պրուսա, Նազիլլի, Սամ-սուն, Հալէպ, Շամ, Նիգօսիա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գօնիա, Ուշագ, Սոֆիա, Էտիրնէ, Լարնագա, Ֆիլիպէ, Թրապիզօն, Էնգարէ Գահիրէ, Բօրթասյիտ։

Էսհամ վէ բօլիցա սէնէտտաթը մուգա-պիլինտէ, մուայյէն պիր վատ իլէ՝ վէ եաֆսատ հիսապը ճարի գախտէսինճէ՝ իգ-բազաթ ագտ բօլիցա սէնէտտաթը ագոն-թօ էյլէյիպ, մէմալիքը Շահանէտ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ քահին պէլտէ-լէր իւզէրինէ բօլիցա վէ չէք վէ գրէտի մէքթուպլարը վէ էմրը թէլէկրաֆի քէ-չիտէ վէ հիսապը ճարի քիչուտը էս-համ վէ թահվիլաթ վէ էշնան զիգրյմէթ մուհաֆազա էյլէտիկի կկոպ, մէմալիքը Շահանէտ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ գուբոն վէ բօլիցա պէտպէլէրինի թանսիլ, վէ Պօրտատա միւպայէտթի սրբարբէլարը-նը իյֆա վէ մէսքիքաթի պէյ ու ֆիւ-ռուխթի իթտիկի, վէ Պանդը Օսմանիյէ վատէի մուայյէնէ իլէ թէվտի օլունան նուգուտ իշէուն,

Պիր սէնէ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալիղէ 100տէ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիղէ 100տէ պիր պուչ-ուգ, 3 այ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալադա 100տէ 1 ֆաիզ վէրիլտիկի,

Սթամպոլտաքի չիպէնին մուամէլա-թը մէպոսթէթէն պաչգա էմթատա իւ-զէրինէ տաախ իդրազը նուգուտ էյլէտի-կի, էմանէթէն վէ եաֆսատ վէտիաի ատիյէ օլարագ թաչտիմ օլընան բարօթօտա թէտատվիի եմրազ վէ իլէլ զրմնընտա իսթեմա-լի պիր սուբէթը մսխուսեատ թավսիյէ օլընա-մէջ տրը։

Ակթընճը Տաիրէի Պէյէտիյէ իլէ Ա.էմանիա վէ Ա.սթրիա վէ Նուռնան գանսօլոսխանէլէրի քիսէտկիրի Մ. Աբերի վէ քիսէտկիր բրոֆէ-սէօր Մ. Անկլոս թարաֆընտան վերիլէն բա-բօրթօնդն իսէլատասը տրը։

Նոմէրօ 3900

Տէրսատէթտէ սարֆ ու իսթեհլաք օլընան գանէռգալարը տէֆթարէ թահսիլ իտուպ պուն-լար միյանընտա հագիգաթէն խալիսլիքլէրի վէ նաֆիսլիքլէրի վէ սրրի իւզրիմտէն իմալ օլուսնրպ էսկիմիշ օլմալարդնա մէպի ըսկհան թաղիկլէրի վէ ինիմէրինին լէզգէթի հատա-պլիլէ, Նիգօլաքի Մէհէմէթի Եֆ.Նին իմալ էյ-լէտիկի գանէռգալարդն պիր սուբէթը մսխուս-եատ եատ օլուսնմալարը վէ հագիգաթէն մէզքիւր գանէռգալարդն մամուլաթը Շարգիյէ արաստընտա մուհթաշ պուլունդզալարդնատ, սենսալի մահալլիյէ լէբֆի մուճիպ օլարգ-լարը պէյան վէ իլան օլունդը։

14 իյունվ. 310

Զիմեակիրը Շէհրէյտրի Տօգթ. Ամի էֆ. թարաֆընտան իսթա օլունան բարօթօնդն խուլասասը տրը։

Նիգօլաքի Մէհէմէթ Է.Ֆ.յէ,

Իմալ էյլէտիկինիզ գանէռգալարը պիր սուբէ-թը միւբէմմէլէտտէ թահսիլ իտուպ, Թէռգա-գաթ վէ թահսիլլաքը քիմեէվվէյնին նէթայի-ճինէ միւթեէնէտտէն գանէռգալարդնդզն Սու-սամ ճեհլիսէսինին միաքեթ իւզրիմտնէն մու-թէհասսուսլ պէյալ շարագտան իմալ իսիլ-ուգալէրինի, վէ պինտեհալէյյէ եզնէր ճիհէթի խասսէի խալիս օլմաղլա, պշհէհէթ նաֆի պիր մէշրուպ օլտուգդնը վէ թարաֆը ատն-զանէմտէն էհայլիկ շարանը թավսիյէ պուլըն-ուգդնը պէյանէ միւսաբաֆ իտերիմ։

* * *

Մէմլէքէթիմիզին իմալաթընտան օլան իշլու-ատի գանէռգատան հէր եէրտէ սաթլամաքդը կի-ալ, պալէատ կէօրիւլէն թատգիգաթը թէպ-պիյէ նազարէն, մէզքիւր գանէռգաղն էճնէ-գի գանէռգալարդնը ճիւմիէսինէ ֆանդ օլաք-զը թէհսգագատ իթմէշ տրը։

ԹՈՒՄԷԼԷՐԻ ՇՈՒՐԱՅԻ

Ամսագրի Գ. տարի, Թիվ 10, Սեպտեմբեր 1894

Տէրսաատ 2 ֆրանկ։ Ամսական 1 ֆրանկ։ Տարեկան 12 ֆրանկ։

Ամսագրի գրասենեակ՝ Գալաթա, Սարայ Ագա Ճամիի մօտ